

Информация за финансиран на проект

Наименование на конкурса:
Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания – 2022 г.
Основна научна област:
Математически науки и информатика
№ на договор:
КП-06 ПН62/2
Начална дата на проекта и срок на договора:
1.01.2023 г., 36 месеца
Заглавие на проекта:
Машинно обучение чрез физично информирани невронни мрежи
Базова организация:
Институт по Математика и Информатика, Българска Академия на Науките
Партньорски организации:
Софийски Университет „Св. Климент Охридски“
Ръководител на научния колектив (академична длъжност, научна степен, име):
Проф. д-мн Анжела Попиванова
Общ размер на договореното финансиране:
2729 636 лв.

Резюме на проекта (до 1 стр. в рамките на полето по-долу):

Физично информирани невронни мрежи (ФИНМ) са въведени през 2017 г. за решаване на задачи от класическата приложна математика, като частни диференциални уравнения (ЧДУ), като използват подходи на машинно обучение и на изкуствен интелект. Съвременните методи, базирани на ФИНМ, имат предимство при оптимизация и автоматично диференциране. От друга страна, машинното обучение има потенциала да се справи със следните две предизвикателства по сравнително прост и бърз начин: 1). обработка на огромни бази от числени и наблюдателни данни, и 2). решаване на изключително сложни нелинейни системи хиперболични уравнения върху изкривени пространствено-времеви многообразия.

Основната цел на този проект е да се използва възможността на физично информирани невронни мрежи за решаването на обратни задачи, т.е. диференциални уравнения с неизвестни параметри, които могат да бъдат определени от наблюдателните данни. Същевременно, прилагайки алгоритмите за машинно обучение, известни със своите възможности като универсални апроксиматори на функции и в симбиоза с физичните закони и симетрии, се очаква да бъдат перфектното средство за решаване на хиперболични уравнения описващи гравитационните вълни. Получените резултати ще са иновативни, оригинални и значими в сферата на математиката, информатиката, машинното обучение и гравитационно-вълновата астрофизика.

Проектът е интердисциплинарен, тъй като машинното обучение ще бъде комбинирано със фундаменталните закони на физиката, по-специално с моделирането на гравитационните вълни. Този процес изисква изключителна прецизност, за да не се изпуснат събития и физически ефекти при сравняване с наблюдателните данни. От друга страна вълновите модели трябва да бъдат бързи за оценка, тъй като търсенията и оценката на параметрите изискват десетки до стотици милиони оценки на формата на гравитационната вълна, което може да бъде постигнато с помощта на машинно обучение на физично информирани невронни мрежи.

Крайнният продукт на научното изследване е пакет от иновативни знания, научно-изследователски софтуер и интерпретация на получените нови ефекти в предложените модели. Получените резултати имат потенциал да разбулят фундаментални тайни на природата като тъмната материя и тъмната енергия, съществуването на нови фундаментални полета и нови екзотични компактни обекти.

Членове на научния колектив

<i>Организации/участници¹</i>	<i>Бележка²</i>
<i>Базова организация:</i>	
Институт по Математика и Информатика, Българска Академия на Науките	
<i>Ръководител на научния колектив</i>	
Проф. дмн Анжела Славова	Учен
<i>Участници:</i>	
Чл. кор. дфн Стойчо Язаджиев Доц. д-р Борислав Йорданов Доц. д-р Венелин Тодоров Д-р Даниела Донева Д-р Явор Марков Д-р Димитър Попчев	Учен Учен Учен Учен от чужбина Учен Млад Учен
<i>Партньорска организация:</i>	
Софийски Университет „Св. Климент Охридски“	
<i>Участници:</i>	
Доц. д-р Петя Недкова Доц. д-р Галин Гюлчев Гл. ас. д-р Калин Стайков Петър Йорданов Валентин Делийски	Учен Учен Млад учен Докторант Докторант

¹ Отбележете академичната длъжност и научната степен на всеки участник. В тази таблица не се изискват подписи.

² Отбележете дали участникът в колектива е учен, млад учен, постдокторант, докторанти или студенти, пенсионер или учен от чужбина.